

මූතකදී ශ්‍රී ලංකාවට සංක්‍රමණය වූ ආක්‍රමණශීලී සේනා දළඹුවා දිවයින පුරාම ව්‍යාප්ත වී බඩඉරිඟු වගාවට විශාල හානියක් සිදුකරනු ලැබීය. පළිබෝධකයාට බෝග රාශියකට හානි සිදුකිරීමට ඇති හැකියාව නිසා අතිකුත් බෝග ද, ඇත්තේ අවදානමක් ඇබියසය. මෙවන් තත්ත්වයක් යටතේ සතුටා ක්ෂණිකව මැඩලීම උදෙසා ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රමවේදයන් කිපයක් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් මේ වන විටත් ගොවීන්ට හඳුන්වා දී තිබේ. මේ අතර සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමයන් ද, කෘමිනාශක හා ෆෙරමෝන් උගුල් යොදාගැනීම වැනි නවීන ක්‍රමයන් ද සංකලනය වී තිබේ. පවතින වසංගත තත්ත්වය යටතේ මෙම ක්‍රමවේදයන් මගින් පළිබෝධ ගහනයේ යම් අඩුවීමක් හරහා තාවකාලික සහනයක් බලාපොරොත්තු විය හැකි වුවත්, මේවා නැවත නැවතත් නොකඩවා හාවිතය හරහා පරිසරයට යම් බලපෑමක් ඇතිවීම මගින් නැති ප්‍රශ්න හටගැනීමට ද ඉඩක් ඇත. මර්දනය තිරසාර නොවන්නේ යයි කියන්නේ වැඩිවිනි. ජෛව පාලන ක්‍රමවේදයන්ට මුල්තැන දීම තිරසාර මර්දනයකට මුල් අඩිතාලම දමන්නේ වමනින් කල්පවන්නා විසඳුමක් ලබාගත හැකි බැවින්ය.

ජෛව පාලනය යනු ස්වභාවධර්මයේ ක්‍රියාත්මක වන යම් සත්ත්වයෙකුගේ ගහන පාලනය නොහොත් පරිසරය සමඟ පවත්නා තුළිත පැවැත්ම, පළිබෝධකයෙක් වෙනුවෙන් යොදාගනිමින් ඔහුගේ ගහනය පාලනය කිරීමයි. මෙරට මෑත කාලයේදී සංක්‍රමණය වූ විවිධ විදේශීය පළිබෝධකයින් පාලනය කිරීමට ජෛව ක්‍රමවේදයන් යොදාගෙන, ඔවුන් මැඩපැවැත්වීමේ අත්දැකීම් අප සතුව ඇති පමණ තිබේ. තේ වගාවට වන සලබයා, පොල් කොළ කන දළඹුවා, පැපොල් පිටිමකුණා මින් උදාහරණ කිපයක් පමණි.

ජෛව පාලන ක්‍රමවේදය

පාලනයට තිරසාර විසඳුමක් ජෛව පාලනය තුළින්

පේව පාලනයේදී සිදුකරන ප්‍රධාන කර්තව්‍ය නම්, අදාල පළිබෝධයාගේ ස්වභාවික සතුරන් යොදාගනිමින්, සතුරු ගහනය ආර්ථිකව හානිදායී නොවන මට්ටමකට පවත්වා ගැනීමයි. දැනටමත් සේනා දළඹුවා මුළු දිවයින පුරාම පැතිරගොස් ඇති බැවින් මොහු සමූලඝාතනය කර ඉවත් කිරීමට නොහැකිය. එවන් සිහිනයක් දැකීම ද විද්‍යානුකූල නොවේ. වඩාත්ම ප්‍රායෝගික වන්නේ මොහුගේ ස්වභාවික සතුරන් හඳුනාගෙන, ඒ මගින් දළඹුවා පාලනය කරමින් හානිදායක නොවන මට්ටමින් වගාව රැක ගැනීමයි. මෙම සත්ත්වයා මෙරටට ආගන්තුකයෙක් බැවින් මොහුගේ සතුරන් දුටු පමණින්, තවමත් දළඹුවා නොහඳුනයි. එම නිසා පේව පාලනය වහවහා ස්වභාවධර්මයා මගින්ම ක්‍රියාත්මක නොකරනු ඇත. එහෙත් අධික පේව විවිධත්වයක් මෙරට පවතින බැවින්, පර්යේෂකයින්ට සේනා ගේ ස්වභාවික සතුරන් හඳුනා සලකුණු කර ගැනීමට එතරම් කලක් ගත නොවනු ඇත. ඊට අදාළ පර්යේෂණයන් ගන්නොරුව උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේදී දැනටත්, ආරම්භ කර තිබේ.

මෙහි මුල් පියවර වශයෙන් සේනා දළඹුවාගේ දේශීය පරපෝෂිතයින් සහ විලෝපියයන් හඳුනාගැනීම උදෙසා පර්යේෂණ පැවැත්වෙන අතර, විදේශීය රටවල ඇති දැනුම හරහා ද එම කටයුතු ශක්තිමත් කරගැනීමට පියවර ගෙන තිබේ. ඊළඟ පියවර විය යුත්තේ මෙසේ හඳුනාගැනෙන පරපෝෂිතයින් හා විලෝපියයන් දේශීයව බෝකර පරිසරයට මුදා හැරීමයි.

පළිබෝධනාශක ලෙස යොදාගත හැකි ක්ෂුද්‍ර ජීවී කාණ්ඩ රාශියක්ද හඳුනාගෙන ඇති අතර ඉන් සමහරක් වාණිජ නිෂ්පාදන වශයෙන් දැනටමත් ලොව පුරා භාවිතා වේ. මේ අතර දළඹුවාට රෝග ආසාදනය කරන වයිරස්, බැක්ටීරියා, සහ දිලීර වර්ග ඇත. දළඹු සිරුර තුළ වෙසෙමින් තම ජීවිතය පවත්වා ගන්නා පරපෝෂිත දර්ශයන්ද සිටී. ඉචිනියුනොමිඩේ (*Ichineunomidae*), බ්රැසකොනිඩේ (*Braconidea*), යූලැෆිඩේ (*Eulaphidae*) මේ අතරින් කීපයකි. මෙවැනි ජීව ආකාර සහ ඔවුනට නැකම් කියන වෙනත් ජීව ආකාර හඳුන්වාදීම තුළින් පේව පළිබෝධ පාලනය සේනා දළඹුවා වෙනුවෙන් වේගවත් කළ හැකි අතර, සලබයා හඳුනාගැනීමෙන් පසු උභය වෙත එන ස්වභාවික සතුරන් වන වවුලන්, කුරුල්ලන් වැනි විලෝපියයන් හරහා සිදුවන ස්වභාවික පේව පාලනය කාර්යක්ෂමවීම තුළින් ද නුදුරේදීම මෙම උවදුර සාර්ථකව තිරසාර කළමනාකරණයක් දක්වා ගෙන යා හැකි බව අප විශ්වාසය පළ කරමු.

ගොවිකම් සඟරාවට තොරතුරු ගෙන ආවේ,
ආචාර්ය කේ. ඒ. එන්. ජේමරත්න ඩණ්ඩාර
 කීට විද්‍යාඥ, උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා
 සංවර්ධන ආයතනය, ගන්නොරුව
 පේරාදෙණිය

තාක්ෂණික සම්බන්ධීකරණය
සනත් එම්. ඩණ්ඩාර
 සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
 මාධ්‍ය සම්බන්ධීකාරක (කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව)
 ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන
 මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව